

ИЗПОЛЗВАНЕ НА ЕЛЕКТРОННОТО ПОРТФОЛИО НА УЧАЩИЯ В ПРОЦЕСА НА ОБУЧЕНИЕ

Галина Георгиева

Софийски университет „Св. Климент Охридски“

Резюме. Ефективността на електронното портфолио все повече се свързва по-скоро с активния процес на неговото създаване, отколкото с продукта – крайния резултат. Е-портфолиото позволява да се запишат резултатите от автентичното обучение и разкрива възможности за събиране на различен тип доказателства под формата на текст, аудио, видеоклипове, графики, снимки и др.

Настоящата статия¹⁾ представя резултати от контент-анализ на студентски есета относно използването на електронното портфолио на учащия в обучението. Изясняват се основните му функции и се прави опит да се установи значимостта, която студентите им придават с оглед разкриване ефективността на електронното портфолио по отношение на реализирането на различни цели в обучението. Най-съществените предимства на е-портфолиото на учащия според получените резултати се отнасят за: подпомагането и проследяването на прогреса в ученето; осигуряването на възможности за атрактивно представяне в различен контекст; осигуряването на по-пълна и точна представа за качеството на подготовката; осъществяването на формиращо оценяване, както и за развитие на редица значими умения.

Keywords: e-portfolio; portfolio; formative assessment

В съвременните условия проблемът за електронното портфолио е изключително актуален. В редица публикации се изяснява неговата същност, създаване, модифициране, видове, образователните му възможности и ограничения. Доколкото технологиите непрекъснато се усъвършенстват и са изключително популярни сред младите хора, се правят опити за интегрирането им и в обучението с оглед повишаване на неговото качество. Практическите решения в тази област обаче все още са твърде дискуссионни и съществуват много неизяснени въпроси.

Широко разпространено е мнението, че ползата от електронните портфолиа е свързана повече с активния процес на разработването им, отколкото със самия продукт. Акцентът се поставя главно върху процеса на разработване и върху това, какво дава този процес на учащия, отколкото върху готовия продукт, независимо колко е многостранен. Тези възгледи предполагат, че истинската

стойност на електронното портфолио е в действената документна форма, която очертава настоящата работа, извършената работа и бъдещите работни планове.

Електронният формат на портфолиото позволява записване на автентичното обучение, като осигурява възможности на учащите да събират различни видове доказателства за него под формата на текст, аудио, видеоклипове и триизмерни графики, както и фотографии и други форми на презентация. Различните типове и форми на презентация в него биха могли да се проверяват и оценяват заедно като структурирана колекция. Това дава възможност за представяне на развитието и рефлексията в течение на времето и понякога води до обвързване с по-широка аудитория, като технологията позволява перманентно актуализиране на версиите на материала.

Основната цел на настоящата статия е свързана с *изясняване на основните функции на е-портфолиото на учащия в обучението, като се прави опит да се установи значимостта, която студенти от специалността „Педагогика“ на СУ „Св. Климент Охридски“ им придават с оглед разкриване ефективността на електронното портфолио по отношение на реализирането на различни цели в процеса на обучение.*

Дефиниране на понятието

Уигинс дефинира **портфолиото** като „представителна **колекция** от продукти, създадени от някого“ (по Barrett, 2001), а според У. Сербин портфолиото е нещо повече от събиране на доказателства за обучението, а включва и „анализи и разсъждения, аргументи, казуси, обобщения и бележки на преподавателя относно преподаването и ученето“ (по Гюрова и Божилова, 2008: 16).

Електронното портфолио обикновено се свързва със софтуера, специфичното представяне на определени данни или цялото съдържание, от което се състои дадено представяне. При създаването на електронно портфолио технологиите се използват, за да се съберат и организират артефактите в различни формати – аудио, видео, графичен, текстов (Barrett, 2001).

Лоренцо и Ителсон посочват, че то е **дигитална колекция от артефакти**, включваща демонстрации, ресурси и постижения, която **представя** отделна личност, група, общност, организация или институция. Тази колекция може да се състои от текстови, графични или мултимедийни елементи и да бъде достъпна на уебсайт или други електронни медии като CD-ROM и DVD. Едно е-портфолио е много повече от обикновена колекция. То би могло да се използва като **административно средство за управление и организиране на работата**, както и за контролиране на достъпа до разработените материали. Е-портфолиото насърчава персоналната рефлексия и обмяната на идеи и обратната връзка. Електронното портфолио според тях може да бъде дефинирано и като персонализирани, уеб-базирани колекции от различни продукти, създадени от учащите, обратна връзка от страна на преподавателя за тях и рефлексия, чрез които се демонстрират ключови умения и постижения в различен контекст и периоди от време (Lorrenzo & Ittelson,

2005: 2). Според Джексън учащите трябва да бъдат окуражавани да създават ново знание, вместо да демонстрират колко от преподаденото са запомнили. Това е конструктивистки възглед, често свързван с е-обучението (по Kumar, 2009).

Електронното портфолио всъщност се свързва с организиране, обобщаване и споделяне на артефакти, информация и идеи за преподаването и/или ученето. Според Х. Барет то е средство, позволяващо на учащия да **рефлектира** върху процеса на учене, като в същото време представя прогреса в ученето. Рефлексивният процес на създаване на портфолиото може да е толкова важен, колкото и крайният резултат. Е-портфолиото е образец за обхвата и дълбочината на персоналната работа, представяйки кръга от способности, нагласи, преживявания и постижения на съответната личност (Н. Barrett, 2001). Е-портфолиото се дефинира и като колекция от материали, която е публикувана **онлайн** или е достъпна за разглеждане, а понякога и за коментари. Често те са съчетани с рефлексивни коментари как тези материали доказват това, което авторът може да прави и/или е научил. Тази колекция е организирана с оглед реализиране на специфични цели: показва дали учащият е постигнал целите на обучението; стимулира го да рефлектира върху вече усвоеното, за да **мотивира и ръководи бъдещото учене**; подпомага установяването на предимствата и недостатъците на съответната академична програма; подпомага учащия впоследствие да си намери работа и т. н. (Ehrmann, 2008).

С други думи, би могло да се каже, че електронното портфолио е колекция от селектирани артефакти или продукти, създадени от самия учащ или с помощта на други хора, доказателства за рефлексия, както и официални документи от достоверни източници за оценени постижения, включително индивидуален учебен план, съдържащ минали резултати и бъдещи цели, договорени от учащия се и преподавателя. Всички тези материали са подбрани в зависимост от определени критерии, които са свързани с целите на обучението, целта и предназначението на самото портфолио. За създаването му могат да се използват различни технологии и информацията в него може да бъде представена в различни формати, а след публикуването е достъпно за коментари от определени потребители: преподаватели, другите учащи, потенциални работодатели и т.н. Обикновено условията за създаването, поддържането и използването на електронното портфолио се осигуряват от организация или институция, която осъществява обучението. Всеки човек може да има единично портфолио или поредица от портфолия, като е възможно и да използват паралелно няколко. Портфолиото за учене през целия живот е съвкупност от всички портфолия, които човек притежава. Те представляват неразривно цяло и представят неговия прогрес в ученето, неговото развитие в личностен и професионален план.

Образователен потенциал на електронното портфолио на учащия

Електронното портфолио на учащия най-често е насочено към **представянето** на учащия и неговата дейност пред потенциални работодатели, гарантира-

нето на финансиране или кандидатстването за докторантура. Затова всъщност това е колекция от висококачествени продукти от дейности, които той е способен да извършва, и обикновено представя обсега на дейността с идея за развитие с течение на времето. То също така е подходящо за различни стилове и стратегии на учене, които използват различните учаци. Електронното портфолио е представително за гъвкавостта на учащите и индикатор за техния потенциал.

Освен осигуряването на среда за представяне на данни за обучението и постиженията на учащия, електронното портфолио може да бъде **рефлексивен документ**, обхващащ развитието му и подпомагащ критичното му мислене, както и способността да оценява собствената си и работата на своите колеги, като коментирането и самооценяването могат да се включат директно в работата на самия учащ.

Представата за електронното портфолио като рефлексивен документ всъщност често се свързва с представата за портфолиото като **персонален план за развитие**. То съдейства за разбиране на обучението и разпознаване на уменията и характеристиките, свързани с ученето през целия живот. Необходимо е учащите да идентифицират и работят по отношение на цели, свързани с индивидуалното, академичното и кариерното им развитие. То освен това съдейства за **активно учене** и за поемане на **отговорност за собственото учене**, като в същото време учащите не са сами в това, което правят, а осъществяват диалог и получават консултации от преподавател за целите на **формиращото оценяване** и обратната връзка.

Друго много съществено предимство на електронното портфолио е свързано с това, че прегрупирането, редактирането и комбинирането на материалите, включени в него, става изключително лесно, като учащите биха могли да определят реда на съхраняване, но също и да променят този ред в зависимост от моментните обстоятелства и аудиторията – потребители или оценители. В този смисъл електронното портфолио изисква от учащите се да бъдат гъвкави и адаптивни в съответствие с променящия се характер на работната среда. То също така съдейства за увеличаване на приложимостта на учебната програма към потребностите на професионалната сфера.

Преносимостта му е друго много важно негово предимство, което не може да съществува без електронната форма. До това портфолио има лесен достъп, може да се използва на различни места, да се копира, модифицира и споделя с други. То може да съдържа огромно количество информация, като в същото време е лесно преносимо и подвижно. По време на ученическия и студентския живот, а и след това се налага електронното портфолио да изпълнява разнообразни функции (по подр. вж. напр.: Barrett, 2007; Abrenica, 1996; Kumar, 2009).

Рисковете и проблемите (вж. напр.: Siemens, 2004; Lorenzo & Ittelson, 2005; Barrett, 2007; Ehrmann, 2008; Kumar, 2009) при използването на е-портфолиото са многобройни, както и предимствата, и е необходимо сериозно обмисляне и преценяване на неговия образователен потенциал с оглед широкото му приложение в сферата на образование.

Процесът по въвеждане на проект за е-портфолио ще изисква много време както за учащите се, така и за преподавателите в съответната образователна институция. Преподавателите трябва да са наясно с отговорностите си, както и с ролите, които ще изпълняват. Необходимото **преструктуриране на дизайн на курсовете** или учебния план ще изисква допълнителна подготовка и ресурси. Независимо от основния начин на взаимодействие с учащите, употребата на е-портфолиата неизбежно добавя силен **онлайн-акцент** на преподаването и ученето. Институциите трябва да осигурят електронни услуги и поддръжка, учителите се нуждаят от достъп и умения, за да интегрират е-портфолио приложенията в техния цялостен дизайн на учебния курс, а учащите се нуждаят от **широка гама от електронни умения**, за да могат да развият своите портфолия.

Доколкото е-портфолиото изисква високо ниво на автономност, инициативност и отговорност от страна на учащите се, както и благоприятни възможности за усъвършенстване на тяхното учене, базирано на обратната връзка с учителя, се налагат сериозни промени в начина, по който работят, и в начина, по който получават подкрепа и помощ. Отсъствието на разбиране от страна на учащите се относно ползата от рефлексивното обучение е много съществен проблем. Едва ли е възможно учащите да разберат значимостта на е-портфолиото, без да бъде отделено време и ресурси за обяснение на неговото предназначение и цел. Освен това е малко вероятно те да използват технологията по същия начин като преподавателите.

Друг съществен проблем е свързан с това, че предоставянето на съвети и подпомагането на учащите по-време на учебния курс чрез е-портфолиото може да бъде изключително **времепоглъщаща дейност** за преподавателите. Това обаче би могло да се компенсира от скоростта, с която те оценяват предоставянето на финалното портфолио, ако са вече запознати с работата, което в някаква степен е свързано също с проблема за оценъчните критерии. Е-портфолиото предполага учащите да са **по-креативни** в начина си на учене, в организирането на е-портфолиото си и в представянето на различните материали, включени в него, което означава, че е трудно учащите да се оценяват по еднакви критерии. В този смисъл такъв учебен процес може да стане прекалено индивидуален и силно персонализиран. Потенциално решение би могло да бъде учащите да се включат по-активно в оценъчния процес. Възможно е също включването на повече стратегии за самооценяване и оценяване от другите учаци. Точно както оценъчният продукт е по-индивидуален, така и оценъчният процес е договор между преподавателите и учащите за оценъчните критерии относно определени задачи.

Следващият сериозен проблем е необходимостта от голям диапазон от услуги с широко приложение, които институциите, използващи е-обучение, трябва да осигурят. Много от тях се изискват и за самото е-портфолио. Оце-

нъжните процеси обикновено изискват **системи за електронно подаване на документи, за оценяване** и коментиране, както и за **осигуряване на електронен запис**. Системите са необходими за осигуряване на **сигурност, секретност и собственост**. Необходима е подготовка както за преподавателския състав, така и за учащите, независимо от избора на софтуер.

Проблемите в сферата на образованието са много и активно дискутирани и е необходим категоричен отговор дали е-портфолиото представлява работеща алтернатива на традиционните решения. Доколкото технологиите се развиват изключително интензивно, чисто техническите проблеми и несъвършенства вероятно ще намерят решения в обозримо бъдеще. Що се отнася до дидактическите и доцимولوجическите аспекти, би могло да се каже, че използването на е-портфолиото насърчава учащите да бъдат креативни, иновативни и съдейства за развитие на редица значими умения. Тази креативност обаче може да превърне в предизвикателство конвенционалното оценяване, особено сумативното.

Електронното портфолио и обучението през погледа на студентите

Използването на електронното портфолио в обучението се интерпретира в различни аспекти (вж. напр.: Kumar, 2009).

Вероятно един от най-значимите аспекти е свързан с изясняване на особеностите и възможностите за използването му като **средство за оценяване**, което изисква демонстриране на определени постижения и компетентност в съответствие с предварително установени **критерии**. Изясняват се също така възможностите, които то предоставя за **презентиране** – доказване по убедителен и в същото време атрактивен начин на постигнатото от учащия. Друг важен аспект при разглеждането на тази проблематика е свързан с използването му като **средство за планиране на личностното и професионалното развитие** и в тази връзка – като **средство за документиране, ръководство и осигуряване на прогрес в ученето** през цялото време, което позволява на повече хора да вземат участие и да съдействат при актуализирането на електронното портфолио в съдържателно отношение. Следващият също толкова значим аспект в интерпретациите в тази област е свързан с разкриване на неговия потенциал като **средство, съдействащо за активно учене и развитие на различни значими умения**.

Доколкото за разкриването на ефективността на електронното портфолио по отношение на реализирането на различни цели в процеса на обучение би било полезно и интересно установяването на значимостта, която учащите придават на основните функции, които то може да изпълнява в обучението, включително и въз основа на сравнение с другите методи за оценяване, на студенти от специалността „Педагогика“ в СУ „Св. Климент Охридски“ бе възложено на напишат есе по тези проблеми. В периода ноември 2010–февру-

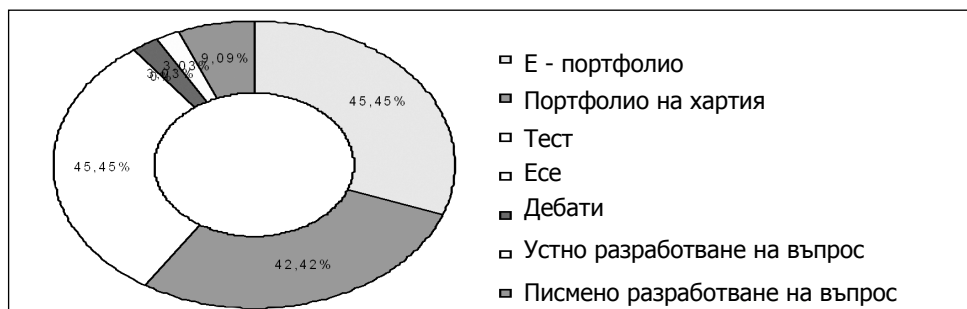
ари 2011 г. бяха включени общо 38 студенти: от II курс редовно обучение (16 студенти), от III курс редовно (11 студенти) и задочно обучение (11 студенти), които изучават редица дисциплини, в това число *дидактика* и *доцимология*, и имат познания в тази област. Впоследствие за обработване на информацията от есетата беше използван контент-анализ.

Направен е опит да бъдат обхванати всички аспекти на интерпретирането на този проблем, като се поставя акцент върху влиянието на електронното портфолио върху активното учене и развитието на различни умения, както и върху проблемите, свързани с използването му като инструмент за оценяване и като средство за документиране, ръководство и осигуряване на прогрес в ученето през цялото време.

Анализът показва, че резултатите относно възможностите на е-портфолиото да **активизира** и **мотивираща** ученето са противоречиви. Студентите признават, от една страна, че то „подпомага ученето и го прави по-приятно“, „превръща ученето в удоволствие“, „прави по-интересен процеса на обучение“, но в същото време едва три пъти се среща твърдението, че съдейства за „поемане на по-голяма отговорност от страна на учащите за собственото им учене“ и съвсем малко по-често, че предполага и съдейства за „развитие на самостоятелността на учащите“. Прави впечатление, че тези твърдения изобщо не се посочват при анализирането на възможностите на останалите методи за оценяване в тази насока. Използването на електронното портфолио обаче безспорно подпомага развитието на редица **значими умения**, което предполага и изисква активна позиция на учащия в процеса на обучение. Несъмнено при използването му се развиват компютърните умения (70,21% от твърденията са позитивни, останалите са свързани с признаване на необходимостта от компютърна грамотност и увереност при използването на технологиите като предварителни условия за работа с е-портфолио). Развиват се и уменията за оценяване и самооценяване (96% от твърденията потвърждават това), защото „могат да имат достъп до информацията в портфолиото и възможност да я коментират“, „дава се възможност да оценяват другите, да ги коригират при необходимост“, както и „за самооценка на постиженията“. Метакогнитивните умения също се развиват при използването на е-портфолиото (24 са твърденията относно това). При това 100% от твърденията са свързани с възможностите на е-портфолиото в тази насока и 50% – за потенциала на портфолиото на хартия по отношение на същата цел (процентите надвишават 100, защото студентите имаха възможност да коментират всички методи за оценяване по отношение на развитието на уменията).

Що се отнася до функциите на е-портфолиото, свързани с **оценяването** на постиженията на учащите, 29 твърдения са свързани с това, че чрез него се реализира **формиращо оценяване**, защото се „осъществява постоянна обратна връзка и има възможност за усъвършенстване на процеса“, „осигурява се постоянна обратна връзка и чрез корекциите има възможност за усъвършенстване на процеса“. Противоречиви обаче са мненията относно **обективността и валидността** на оценяването чрез е-портфолио – 45,45% от твърденията са позитивни, защото

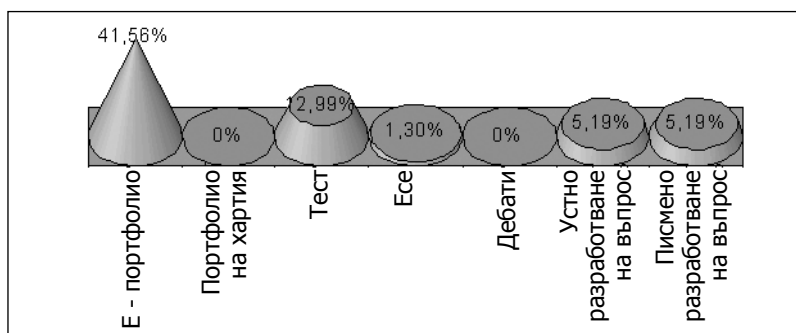
„какво всъщност се оценява – знанията, компетентността или артистичността, анимацията, графиките“ и „всеки преподавател акцентира върху различни компоненти“. Освен това съществуват позиции, че когато се оценява чрез е-портфолио, не трябва да се използва шестобалната система, а „разработил – не разработил добре“, след което да се прави подробна рецензия, посочваща постиженията и слабостите. Представени в сравнителен план, данните относно обективността и валидността при използване на различни методи на оценяване са, както следва: е-портфолио – 45,45%; портфолио на хартия – 42,42%; тест – 45,45 %; есе – 0%; дебати – 3,03%; устно разработване на въпрос – 3,03%, и писмено разработване на въпрос 9,09% (вж. фигура 1). Прави впечатление, че студентите възприемат оценяването чрез портфолио и в двата му формата като толкова обективно, колкото това чрез тест. Най-субективно е оценяването чрез есе, а двете най-разпространени форми на изпитване и оценяване – устна и писмена, също се преценяват като предпоставящи много висока степен на субективизъм, доколкото там „се проявяват всички ефекти на субективизъм“.

Фигура 1. Данни относно обективността и валидността на оценяването

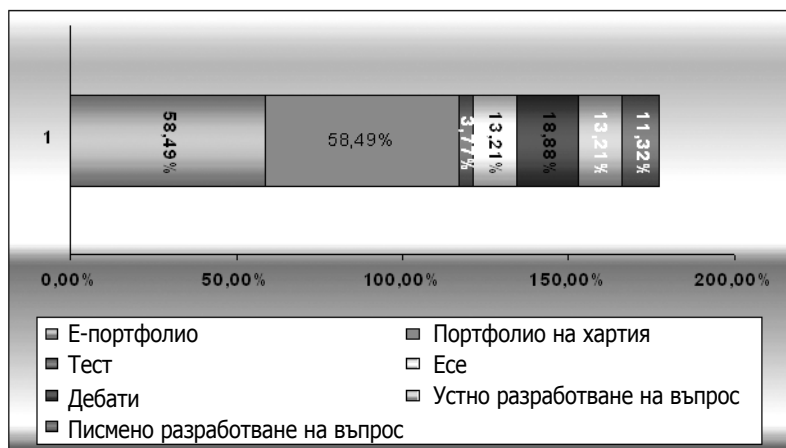
Доколкото оценяването предполага убедително доказване на постиженията и компетентността, а то в голяма степен е свързано с **атрактивното презентирание пред различни аудитории**, студентите трябваше да коментират възможностите на е-портфолиото и в тази посока. Анализът показва, че потенциалът му в това отношение е огромен и категоричен (32 твърдения – 100% позитивни), защото предоставя „повече възможности за изява, учащите могат да напишат не само текст, могат да използват графики, аудио, снимки, анимация, дори и видеофилм“, „могат да се правят модификации в съответствие с нуждите на учащите, както и на очакванията и изискванията на различни аудитории“ и учащите „могат да презентират своите постижения, знания и умения по по-интересни и разнообразни начини, чрез които да привлекат вниманието и интереса на по-голям кръг от хора, което повлиява успеха им впоследствие“.

Икономичността по отношение на време, усилия, материали, средства също има изключително важно значение. Съгласно мнението на студентите подготовката на е-портфолио е трудоемка, изисква време и усилия за разработване от страна на учащите, както и време за проверяването и осигуряването на перманентна обратна връзка от преподавателя (41,56% от твърденията са позитивни), като високият процент се дължи на признаването на икономичността по отношение на финансови средства – спестява се хартия и време за изпращане на информация от разстояние. Сравнителният анализ показва, че е-портфолиото е доста по-икономичен в сравнение с другите методи за оценяване (вж. фигура 2), като дебатите и портфолиото на хартия изискват най-много ресурси от всякакъв характер.

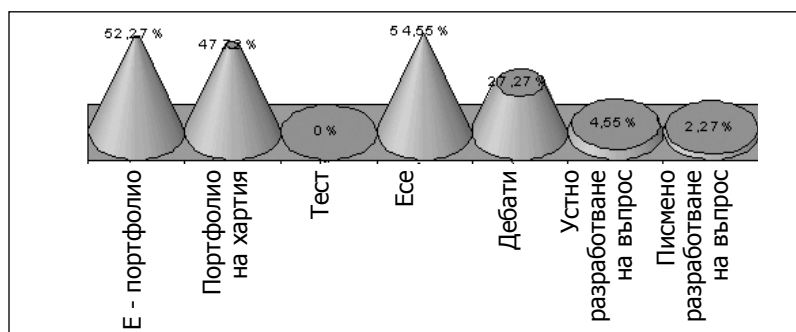
Фигура 2. Данни относно икономичността

Относно функциите, свързани с **подпомагане и проследяване на прогреса в ученето**, както и за **получаване на по-цялостна представа за качеството на подготовката**, е-портфолиото също притежава значителен потенциал, който се признава и от студентите – 94,44% от твърденията са в потвърждение на възможностите за проследяване на прогреса в ученето (такъв е и процентът за портфолиото на хартия). „Подпомага и проследява прогреса в ученето“, „проследява се и се подпомага процесът на учене, което води до повишаване качеството на обучението“, „осигурява възможност за по-ефективно оценяване на базата на извършеното от учащите през целия курс на обучение вместо оценяване на края на курса“, смятат студентите педагози. В допълнение 58,49% от твърденията относно потенциала на е-портфолиото за осигуряването на по-пълна представа за постигнатото са позитивни, защото „може да съдържа много и разнообразни задачи“, „включва няколко задачи“, „събира се голям обем информация относно постиженията и подготовката на учащите“, но не се развиват комуникативните умения, уменията за изслушване, уважение към различната позиция. В сравнителен план може да се каже, че портфолиото в двата си варианта е най-ефективно в тази насока, съгласно с мнението на студентите (вж. фигура 3).

Фигура 3. Разпределение на данните относно възможностите за осигуряване на по-пълна представа за качеството на подготовката

Каква е ситуацията относно възможностите за **дивергентност**, а не механично репродуциране от страна на учащите? Сравнителният анализ показва, че най-големи възможности за **проява на креативност** предоставят: есето (54,55%), е-портфолиото (52,27%) и портфолиото на хартия (47,73%), а тестът в най-голяма степен затруднява творческите изяви и развитието на творческите способности (вж. фигура 4).

Фигура 4. Разпределение на данните относно възможностите за дивергентност

Като цяло може да се каже, че няма съществени различия в мненията на студентите в зависимост от курса и формата на обучение.

Заклучение

Електронното портфолио на учащия всъщност е средство за дигитализирано представяне на работата и уменията на учащия, чието предназначение много често е свързано с представянето на учащия и неговата дейност пред различни аудитории. В същото време обаче то би могло да се използва много ефективно за реализиране на разнообразни цели, свързани и с активизиране и мотивиране на ученето, проследяване на прогреса в него и с оценяването на постиженията на учащите.

Анализът на есета на студенти от специалността „Педагогика“ показва, че те осъзнават много от възможностите, които то разкрива за оптимизиране на процеса на обучение. Това, което би могло да се посочи, е, че съгласно тяхното мнение, електронното портфолио има най-големи възможности за подпомагане и проследяване на прогреса в ученето; атрактивно презентиране в различен контекст; осигуряване на цялостна представа за качеството на подготовката; осъществяване на формиращо оценяване; за дивергентност и развитие на компютърните, метакогнитивните умения и уменията за оценяване и самооценяване. Прави впечатление, че те са по-компетентни и уверени да коментират проблемите, свързани с активизиране и проследяване на прогреса в ученето, както и начините за презентиране на постиженията, отколкото при изясняване проблемите, свързани с използването на е-портфолиото като инструмент за оценяване, което се наблюдава особено при представянето на данните в сравнителен план – много от възможностите в проучваните области на останалите методи за оценяване не са посочени. Факт, който вероятно би намерил частично обяснение и в поставения акцент върху е-портфолиото и неговия потенциал.

Проблемите, свързани с използването на е-портфолиото в обучението, са много и многоаспектни, затова би следвало да се дискутират на различни равнища, като е полезно и интересно да се проучат мненията и отношението и на учащите, още повече че те много интензивно използват технологиите в своето всекидневие. Несъмнено единствено активното обсъждане, предлагане и апробиране на различни варианти и преценяването на възможностите и ограниченията им може да разкрие перспективи за развитие и усъвършенстване.

БЕЛЕЖКИ

1. Статията е подготвена с финансовата подкрепа на СФ по проект № BG051PO001-3.3.04/52: „Укрепване и устойчиво развитие на научноизследователския потенциал на Софийския университет в областта на електронното обучение“, Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси 2007 – 2013“.

ЛИТЕРАТУРА

- Гюрова, В. & Божилова, В. (2008). *Портфолиото на преподавателя*.
София: Агенция „Европрес“.
- Abrenica, Y. (1996). *Electronic Portfolios*, достъпно на:

- <http://edweb.sdsu.edu/courses/edtec596r/students/Abrenica/Abrenica.html>
Barrett, H. (2001). Electronic Portfolios - In: Encyclopedia of Educational Technology. ABC-CLIO, достъпно на:
<http://electronicportfolios.org/portfolios/encyclopediaentry.htm>
Barrett, H. (2007). Authentic Assessment with Electronic Portfolios using Common Software and Web 2.0 Tools, достъпно на: <http://electronicportfolios.org/web20.html>
Ehrmann, S. (2008). Electronic portfolios: Formative evaluation, Planning: The TLT Group, достъпно на:
http://www.tltgroup.org/Flashlight/Handbook/ePortfolio/ePort_Strat.htm
Kumar, R. (2009). E-Portfolios - In: Issues in Digital Technology in Education/E-Portfolios, достъпно на:
http://en.wikibooks.org/wiki/Issues_in_Digital_Technology_in_Education/E-Portfolios
Lorenzo, G. and Ittelson, J. (2005). An overview of e-portfolios, достъпна:
<http://net.educause.edu/ir/library/pdf/ELI3001.pdf>
Siemens, G. (2004). E-Portfolios, достъпно на:
<http://www.elearnspace.org/Articles/eportfolios.htm>

USE OF LEARNER'S E-PORTFOLIO IN INSTRUCTION

Abstract. The effectiveness of e-portfolios is to a greater extent a result of the active process of their development than with the final product itself. The e-portfolio allows recording the outcomes of authentic instruction and reveals opportunities for collecting different types of proofs such as a text, audio, video records, graphics, photos and other types of presentations. The current study aims to determine the significance of e-portfolios in the learning process based on the students' opinions. The results of content analysis of 38 students' essays about use of student's e-portfolio for learning purposes are presented in this paper. The paper clarifies e-portfolio's basic functions in instruction. The results indicated that the greatest advantages of student's e-portfolio are related to supporting and following the progress of learning, assuring attractive presentation in different contexts, providing the overall picture of knowledge acquisition, implementing formative assessment and developing different kind of important skills.

Assist. Prof. Galina Georgieva, PhD

✉ Sofia University "St. Kliment Ohridski"
15, Tsar Osvoboditel Blvd.
1504, Sofia, Bulgaria
tel. +359 885 147 828
e-mail: ggeorgieva1977@abv.bg